

HUOLTO-OHJE VESIVEK GREENCOAT® PURAL BT SATIN Teräs-Tapio, Luja-Lauri ja Suora-Seppo

6.9.2023

Yleistä

GreenCoat® Pural BT Satinilla on erinomainen värin- ja kiillonkesto kaikissa sääolosuhteissa. Tuotteen pinnoitteessa on käytetty ruotsalaista rypsiöljyä fossiilisten öljyjen sijaan, mikä vähentää tuotteiden ympäristövaikutuksia ja parantaa niiden suorituskykyä. Tässä ohjeessa annetaan maalipinnoitettujen teräsohutellevyjen tarkastus- ja huolto-ohjeita. Jos GreenCoat® Satin tuotteita huolletaan oikein, niiden ominaisuudet säilyvät erittäin pitkään.

Katoissa käytettävän GreenCoat®-Satin terästuotteiden pitkä käyttöikä voidaan taata säännöllisten tarkastusten ja oikeanlaisen huollon avulla. Tarkastuksen ja huollon voi tehdä itse näitä ohjeita noudattamalla, tai tehtävät voi antaa alan ammattilaiselle.

GreenCoat® Satin katteiden käyttöikä

Rakennuksen ympäristöstä riippuu, miten sen katto ikääntyy. Kestävyys riippuu luonnollisesti myös valitusta tuotteesta ja sen väristä. Pintaa rasittavat esimerkiksi auringon UV-säteily, ankarat sääolosuhteet ja meren läheisyys, mutta myös ilmansaasteilla ja ympäristön epäpuhtauksilla on vaikutuksensa. Ilman epäpuhtaudet vaikuttavat eniten teollisuusalueiden ympäristössä ja rannikkoseudulla sekä niissä rakennuksen osissa, joista sadevesi ei huuhto likaa pois. Epäpuhtaudet rasittavat pinnoitteita ja lyhentävät niiden käyttöikää. Tästä syystä on erittäin tärkeää puhdistaa katto säännöllisesti.

Sinkkipinnoitteen ohella myös maalipinnoite suojaa terässydäntä ympäristön aiheuttamalta rasitukselta. Jos pinnoite kolhiutuu tai naarmuuntuu, sen antama suoja heikkenee huomattavasti. Maalipinnoitettujen GreenCoat®- Satin terästuotteen käyttöikä voidaan kuitenkin pitää normaalina korjaamalla pienimmätkin vauriot mahdollisimman nopeasti maalaamalla.

Katon säännölliseen tarkastukseen ja huoltoon sisältyvät

- tarkastus
- pintojen puhdistaminen
- pienten vaurioiden paikkamaalaus
- reunojen korroosiovaurioiden käsittely
- uudelleenmaalaus

Kaksi käyttöiän mittaria

Maalipinnoitetun teräksen käyttöikä voidaan jakaa kahteen tyyppiin: esteettinen ja toiminnallinen käyttöikä. Kumpaakin voidaan pidentää säännöllisten tarkastusten ja huoltotöiden avulla.

Esteettinen käyttöikä tarkoittaa aikaa, jona pinnan ulkonäkö ei enää vastaa vaatimuksia. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, että väriässä ei esiinny merkittäviä muutoksia tai epätasaisuutta. Se, katsotaanko rakennuksen värinmuutosten olevan hyväksyttävällä tasolla, riippuu arvion tekijästä ja rakennuksen tyypistä.

Toiminnallinen käyttöikä tarkoittaa aikaa, jona teräslevy suojaa rakennuksen kantavia rakenteita ja levyn alla olevaa eristyskerrosta.

Säännölliset tarkastukset

Ne rakennuksen osat, joissa maalipinnoitettuja ohutellevyjä käytetään, on tarkastettava säännöllisesti. Jos pinnoitteessa havaitaan virheitä, ne on korjattava välittömästi, jotta levyjen käyttöikä pysyisi mahdollisimman pitkänä. Tarkastuksessa on seuraavat osat:

Alkutarkastus, jonka suorittaa Vesivek.

Poistetaan katolta ja sadevesijärjestelmistä asennuksen jälkeen kaikki irtoesineet, kuten irralliset listat, ylijäämälevyt ja niiden osat sekä porausjäte ja muut metalliosat. Jos levyjen pinta vaurioitunut niiden käsittelyn ja asennuksen aikana esimerkiksi pudonneen työkalun tai osan vuoksi, korjataan vauriot maalaamalla niiden havaitsemisen jälkeen.

Katon puhdistaminen

Lika ja maa-aines aiheuttavat korroosioriskin, sillä ne pitävät levyn pinnan kosteana. Poista kaikki katolle kertynyt lika ja puhdista katto tarvittaessa perusteellisesti.

Listojen kunnan tarkastaminen

Tarkasta listojen kunto ja kiinnitykset. Vaurioituneet ja irralliset listat voivat aiheuttaa vuotoja, rappeutumista ja korroosioriskin. Jos kiinnikkeet ovat vaurioituneet, ne ja/tai kattoruode on vaihdettava kestävämpiin tuotteisiin.

Pinnoitteen kunnan tarkastaminen

Tarkasta maalipinnoitteen kunto. Muista tarkastaa myös listat ja jiirit. Pinnoitteen lohkeilu, epätasainen haalistuminen, kupruilu ja halkeilu sekä paikallinen naarmuuntuminen ovat merkkejä siitä, että pinnoite on joko korjattava tai maalattava kokonaan uudelleen. Korjaa pinnoite tässä asiakirjassa annettujen maalausohjeiden mukaisesti.

Puhdistaminen

Sadevesi pitää tavallisesti pinnat riittävän puhtaina. Epäpuhtaudet, kuten puiden lehdet ja havunneulat, on kuitenkin poistettava katolta ja jireistä kerran vuodessa. Kaikki sellainen lika, joka ei huuhtoudu pois sadeveden mukana, voidaan poistaa pehmeällä harjalla ja vedellä tai painepesurilla (enimmäispaine 100 baaria). Pinttynyt lika voidaan poistaa maalipinnoitteille soveltuvalla puhdistusaineella, ja erittäin pinttynyt lika lakkabensiiniin kastetulla liinalla. Annostele puhdistusainetta sen valmistajan antamien ohjeiden mukaisesti. Huuhtelee alue tämän jälkeen huolellisesti tai pese se painepesurilla.

Pesuohteita

- Vääränlaiset tai liian voimakkaat puhdistusaineet voivat vaurioittaa tuotetta.
- Vältä orgaanisten liuottimien ja hankaavien puhdistusaineiden käyttöä.
- Huuhtelee puhdistettava alue huolellisesti ylhäältä alaspäin, jotta kaikki puhdistusaineiden jäämät huuhtoutuvat pois.
- Huuhtelee sadevesijärjestelmä lopuksi vedellä.

Paikkamaalaus

Paikkamaalauksella voidaan korjata pieniä vaurioita, kuten naarmuja. Käytä oikeanlaista ilmakuivuvaa paikkamaalia ja kapeaa sivellintä. On tärkeää, että maalia lisätään vain niihin kohtiin, joissa sitä tarvitaan, sillä paikkamaali todennäköisesti haalistuu eri tavalla kuin alkuperäinen maali. Spraymaaleja ei saa käyttää.

- Puhdista vaurioitunut alue tarvittaessa lakkabensiinillä tai puhdistusaineella.
- Levitä vaurioituneelle alueelle 1–2 maalikerrosta vaurioiden syvyydestä riippuen. Jos vaurio ulottuu vain pohjapinnoitteeseen, yksi maalikerros riittää. Jos vaurio ulottuu sinkkikerrokseen asti, maalaa toinen kerros, kun ensimmäinen kerros on kuivunut.

Reunojen korroosiovaurioiden käsittely

Reunakorroosiossa räystäiden leikattu reuna voi alkaa ruostua, ja näin voi joskus käydä erityisesti loivissa harjakatoissa. Jotta teräslevy säilyisi ehjänä, reunoja on käsiteltävä alla olevien ohjeiden mukaisesti.

1. Hio tai raaputa pois lohkeillut tai hilseillyt pinnoite ja korroosiotuotteet. Hio myös kapea kaistale korjattavan alueen vieressä olevaa alkuperäistä maalia.
2. Poista mahdollinen ruoste hiekkapaperilla tai teräsharjalla.
3. Puhdista alue emäksisellä rasvanpoistoaineella.
4. Maalaa esikäsitelty alue ruosteenestopohjamaalilla sivellintä käyttäen.
5. Maalaa pintamaalilla (myös hiottu pinta). Jos reunoissa esiintyy korroosiota, ole erityisen huolellinen ja varmista, että maali peittää leikatun reunan kauttaaltaan. Päällekkäisten teräslevyjen reunojen korroosiota voi olla vaikeampi käsitellä edellä kuvatulla tavalla, sillä alapuolta ei voi puhdistaa. Tämä voidaan ratkaista tiivistämällä reuna, eli puhdistamalla se ensin edellä kuvatulla tavalla ja lisäämällä sen jälkeen saumoihin saumausmassaa.

Uudelleenmaalaus

Maalipinnoitettujen teräslevyjen pinta voidaan joutua maalaamaan uudelleen haalistumisen tai korroosion vuoksi tai pinnan värin vaihtamiseksi. Ennen kuin päätät maalata koko pinnan uudelleen, varmista, että alkuperäinen pinnoite on asianmukaisesti kiinni sen alla olevassa kerroksessa. Jos näin ei ole, uudelleenmaalaus on parempi suunnitella asiantuntijan kanssa.

On hankalaa arvioida tarkalleen, milloin huoltomaalaus tulisi tehdä, sillä maalipinnoitteiden käyttöikä riippuu monista tekijöistä. UV-säteily ja ilman epäpuhtaudet vaikuttavat maalipinnoitteisiin eniten, ja eri tuotteiden kestävyys vaihtelee. Yleissääntönä voidaan sanoa, että tummat värit täytyy maalata uudelleen aiemmin kuin vaaleat. Ajoissa uudelleenmaalattu pinnoite kestää erittäin pitkään (jopa yli 50 vuotta). Sinkkikerros suojaa terästä vielä senkin jälkeen, kun maalipinnoite ei enää tarjoa riittävää suojaa. Suositeltu ajankohta huoltomaalaukselle on enintään 5 vuotta GreenCoat®-Satinin takuuajan päättymisen jälkeen.

Tuotteen korvaaminen, korjaus tai uusi viimeistelykäsittely ei pidennä alkuperäisen takuun mukaista takuuaikaa.

Huomaathan, että uudelleenmaalatun pinnan ulkonäkö voi poiketa alkuperäisestä – erityisesti, jos pinta on kuvioitu.

Vanhojen GreenCoat® Satin-pinnoitettujen kattojen uudelleenmaalaus:

- Tarkasta vanhan pinnoitteen tartunta hilaristikkokokeella.
- Poista pinnoitteen lohkeilleet tai hilseilleet alueet painepesurilla tai maalinpoistoaineella.
- Varo vaurioittamasta maalipinnoitteen alla olevaa sinkkikerrosta.
- Poista mahdollinen ruoste hiekkapaperilla tai teräsharjalla.
- Pese pinta.
- Huuhtelee puhdistettava alue huolellisesti ylhäältä alaspäin.
- Varmista ennen maalauksen aloittamista, että pinta on kuiva.
- Varmista koemaalauksella, että huoltomaali soveltuu tarkoitukseen ja tarttuu asianmukaisesti.
- Käytä tarvittaessa ruosteenestopohjamaalia.
- Maalaa pintamaalilla 1–2 kerrosta.

Säännöllisten tarkastusten muistilista peltikatot

Rakennuksen teräslevypinnat on tarkastettava säännöllisesti, jotta huoltotyöt voitaisiin tehdä ajoissa. Tarkastuksen aikana on tarkastettava seuraavat seikat, ja niiden pohjalta on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin:

Tarkastus	Toimenpide
Pinnan vauriot ja naarmut	Päättävä vaurioiden tyyppi ja laajuuden perusteella, tarvitaanko paikamaalausta tai uudelleenmaalausta vai olisiko jotkin levyt syytä vaihtaa.
Kertynyt lika	Poista kaikki pinnalle kertynyt lika, kuten puiden lehdet ja havunneulas. Kaikki sellainen lika, joka ei huuhtoudu pois sadeveden mukana, voidaan poistaa pehmeällä harjalla ja vedellä tai painepesurilla (< 100 baaria).
Lika vesikouruissa	Poista mahdolliset tukokset ja lika ja huuhtelee. Puhdista tarvittaessa koko järjestelmä.
Reunakorrosio	Puhdista syöpyneet reunat perusteellisesti ja maalaa se uudelleen tässä asiakirjassa annettujen ohjeiden mukaisesti.
Ylimääräiset metalliesineet	Irrota löystyneet kiinnikkeet, pop-kiinnikkeet, porauslastut ja muut metalliesineet, sillä ne voivat aiheuttaa korroosiota.
Kiinnikkeet	Korvaa vääränlaiset tai väärin asennetut kiinnikkeet uusilla.
Ulkoiset muutokset (haalistuminen, liituuntumisen merkit)	Arvioi pinnan kunnan perusteella, täytyykö se puhdistaa vai maalata uudelleen.

HUOLTO-OHJEET OHEISTARVIKKEET

Kateruuvien, läpivientien, kattoikkunoiden ja piipunhattujen huolto:

Katon ja listojen kateruuvit ja ovat Kingi-kateruuveja ja hoito-ohjeet löytyvät www.kingi.fi.

Katon läpiviennit, tuuletus- ja poistoputket, sekä huippumurit ovat Meltex Oy:n valmistamia ja hoito-ohjeet löytyvät www.meltex.fi.

Kattoikkunat ovat Veluxin mallistosta ja hoito-ohjeet löytyvät www.velux.fi.

Piipunhatut ovat Kikka-piipunhattuja ja hoito-ohjeet löytyvät www.koskenmetalli.net.

Muuta katon hoidosta:

Katolla tai katon läheisyydessä ei tule käyttää kipinöiviä työkaluja kuten esim. kulmahiomakonetta, koska kipinäsuihku vahingoittaa katetta ja katolla olevia tuotteita.

Räystäslaudat huoltomaalataan tarvittaessa maalin valmistajien ohjeiden mukaan.

Katon osiin on voitu käyttää taipuisaa liimautuvaa Wakaflex tiivistettä. Wakafleksin kunto tulee tarkistaa vuosihuollon yhteydessä ja vaihtaa tarvittaessa.

Rakennuksen tai yläpohjan rakenteiden muuttaminen Vesivekin kattoremontin jälkeen:

Mikäli rakennukseen tehdään esim. yläkertaan asuintilaa jälkeensä, tutustu kattorakenteisiin ennen remontin alkamista ja huomio esim. riittävät tuuletusvälit. Pyydä rakennesuunnittelijaltasi ohjeet.

Aurinkopaneelien tai -keräimien asentaminen jälkikäteen, vinkkejä ja rajoituksia takuisiin ja vesivekin vastuisiin

- Vesivekin kattorakenne kestää paneelien/keräimien painon seuraavin rajoituksin:
 - Neliöpaino max. 20 kg/m².
 - Paneelien kattokiinnikeitä on vaakasuorassa max. 1,2 m:n välein ja pystysuunnassa 1,8 m:n välein.
- Mikäli listoja tai kattopeltejä irrotetaan ja kiinnitetään uudelleen, tulee aurinkopaneelien asentajan vastata näiden kiinnityksestä uudelleen, koska Vesivekin takuu ei enää kata niitä.
- Erityisesti peltikattoihin tulee helpolla lommoja, kun katolla liikutaan paneeleita asennettaessa. Niistä tulee vastat paneelien asentajan.
- Paneelien kiinnitysruuvien mitan ja korrosiokeston tulee olla sellainen, että ei vahingoita aluskatetta, vaikka aluskate heiluisinkin tuulessa. Samoin tiivistysmassojen tulee olla katolle sopivia.
- Mikäli käytetään alumiinisia tai muita kun sinkitystä teräksestä tehtyjä tuotteita, tulee paneeliasentajan vastata mahdollisen sähköparin aiheuttamista korrosio-ongelmista.

- Katolla ei saa ”rälläköidä” mitään eikä päästää muutakaan metallin työstölastuja katolle, koska ne ovat kuumia ja saattavat tarttua pinnoitteeseen kiinni aiheuttaen korroosiota. Tai jos pinnalla on lastuja ja niiden päällä kävellään, muodostuu siitä pinnoitteelle mahdollisia ongelmia, josta tulee paneeliasentajan vastata.
- Mikäli paneeleita asennetaan tiilikatoille, Vesivek ei vastaa siitä, jos tiiliä rikkoutuu erityisesti kannakkeiden alta tai läheisyydestä. Vesivek suosittelee poistamaan tiilen vesiuran timanttihiomakoneella eikä lyömällä, jolloin tiili saattaa jo ”esihaljeta”.
- Huomaa, että paneelien asentamien saattaa vaatia toimenpideluvan, mikäli vaikuttaa kaupunkikuvaan eli esim. jyrkkä katto keskusta-alueella. Varmista paikallisesta rakennusvalvonnasta.
- Varmista, että katolla on turvavallista suorittaa esim. paneelien pesua tai lumen pudotusta. Turvaköydelle tulee olla turvallinen kiinnityspaikka.
- Tarkista, että suojaavatko vanhat lumiesteet lumen putoamiselta paneelien asentamisen jälkeen. Etenkin lumiesteen korkeus saattaa olla liian matala.

Turvallisuus

Muista ottaa turvallisuus huomioon jo ennen huoltotöiden aloittamista. Käytä asianmukaisia suojarusteita katolle noustessasi ja korkealla työskennellessäsi. Tikkaita ei saa käyttää työskentelyalustana. Jos katto on jyrkkä, korkea tai vaikeassa paikassa, suosittelemme antamaan työn alan ammattilaisen tehtäväksi. Teräskatto voi olla märkänä erittäin liukas!

Suosittellemme pitämään kirjaa jo tehdyistä huoltotöistä (puhdistus- ja maalaustarvikkeet, työskentelytavat sekä lämpötila ja sääolosuhteet). Asiakirjoista on hyötyä tulevien huolto- ja uudelleenmaalaustöiden yhteydessä sekä mahdollisissa takuuasioissa.

TARKASTUSPÖYTÄKIRJA

Rakennuksen nimi:

Osoite:

Katon tyyppi:

Katon väri:

Sadevesijärjestelmän tyyppi:

Sadevesijärjestelmän väri:

Ympäristö:

Asennusvuosi ja -kuukausi:

Ensimmäisen tarkastuksen tiedot

Päivämäärä: Tarkastaja:

Kommentit (suoritetut toimenpiteet):

Vuositarkastukset

Päivämäärä	Kommentit ja suoritettut toimenpiteet	Tarkastaja
------------	---------------------------------------	------------